

**Міністерство культури та інформаційної політики України
КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР»**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФАХ / ВИКОНАВСТВО»
кафедра оркестрових інструментів (мистецтво джазу)**

Рівень вищої освіти	другий
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-наукова програма	– «Музичне мистецтво»

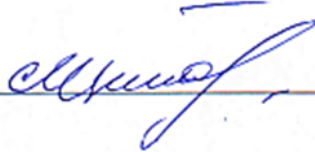
**Дніпро
2024**

Розробник:

Мичло Ілля Ігорович – викладач кафедри оркестрових інструментів

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Фах/виконавство» відповідає стандарту другого рівня вищої освіти (ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-науковій програмі «Музичне мистецтво» 2024 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» 2024 / 2025 навчального року, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОНП

Світлана ЩИТОВА

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Фах/виконавство» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням науково-методичної ради КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 6 від «27» червня 2024 року).

Голова ради

Дмитро ВОЛОВИК

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Фах/виконавство» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри оркестрових інструментів КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 6 від «25» червня 2024 року).

Завідувач кафедри

Сергій ГОРОВОЙ

1. Опис навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 10	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Загальна кількість годин – 300	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1–2-й
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2	Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»	Семестр – I–IV-й
Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної роботи – 1/1,2	Рівень вищої освіти – другий	Лекційні заняття– Індивідуальні заняття – 142 годин
Вид контролю – атестаційний екзамен	Ступінь вищої освіти – «магістр»	Самостійна робота – 158 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Фах/виконавство» є підготовка магістрів до концертно-творчої діяльності в сфері сучасної джазової музики, а також виховання у молодих музикантів найкращих виконавських навичок у професійному володінні інструментом.

1.1 Завдання:

- 1.1.1 Формувати всебічно та збалансовано розвинену особистість музиканта;
- 1.1.2 досягнення майбутніми фахівцями високого професійного технічного рівня володіння своїм інструментом;
- 1.1.3 формувати виконавську майстерність та артистизм;
- 1.1.4 досягнення майбутніми фахівцями високого художньо-виконавського рівня;
- 1.1.5 розкрити виконавський потенціал студента.

1.2 Компетентності:

2.3. Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.3.1. Загальні (ЗК):

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

2.3.2. Фахові (ФК)

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

2.4. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

3. Зміст курсу

Заняття з дисципліни «Фах» базуються на програмі, що формується викладачем на основі рівня студентів, їх індивідуальних здібностей. Протягом кожного семестру студент готує програму, що складається з 4-х композицій різного стилістичного напрямлення, а саме двох стандартів у власних аранжуваннях та двох авторських композицій. Кожен твір має розкривати індивідуальний художній задум студента та відповідати обраній стилістичній концепції.

Тема 1. «Робота над технічними та технологічними аспектами виконавської майстерності». Технологія гри на інструменті (постановка виконавського апарату, виконавського дихання). Розвиток відчуття тайму та груву. Робота над різноманітним технічним матеріалом (гами, вправи, етюди, патерни). Розвиток швидкості виконавського мислення та впрацювання технічної бази для подальшого вільного володіння інструментом.

Тема 2. «Робота над звуком». Тема передбачає роботу над якістю та стабільністю звуку. Відпрацьовуються як у вправах, так і у творах, в залежності від поставленої задачі і від виконуваних в семестрі композицій програми такі прийоми, як: субтон; обертони; глісандо, або «слайд» — плавний перехід з ноти на ноту; бенд (підняття або опускання звуку у межах тону); вібрато, тощо. Продовжується робота над технічним аспектом виконавської майстерності студента.

Тема 3. «Робота над ритмом та штриховою культурою». Відпрацьовування різних штрихових технік (стакато, легато, деташе, тощо) у поєднанні із

характерними для джазової музики метро-ритмічними структурами (swing, straight 8ts, samba, bossa nova). Інтерпретація музичних штрихів відповідно до стилю, в якому виконується твір.

Тема 4. «Джазова інтерпретація та імпровізація». Порівняльний аналіз різних інтерпретацій джазових творів. Розкриття поняття інтерпретації в контексті джазової музики. Імпровізаційність як основа джазу. Стилiстична «мова» імпровізації. Різні прийоми та можливості імпровізації відповідно до стилю, в якому вона виконується. Накопичення «багажу» імпровізаційних умінь та навичок для розкриття власного художнього розуміння твору.

Тема 5. «Художній аспект виконавської майстерності». Задача кожного виконавця найбільш широко розкрити авторський художній задум твору або розкрити власне бачення художнього наповнення через інтерпретацію та аранжування твору. Опрацювання різних стилістичних прийомів, характерних для жанрів джазової музики. Розбір особливостей виконання відповідно до обраних інтерпретаційних векторів здобувача.

Тема 6. «Аналіз виконавської майстерності визнаних джазових майстрів». Виконавський та теоретичний аналіз транскрипцій соло та імпровізацій визнаних джазових виконавців, впровадження їх певних технік та прийомів у виконавську практику здобувача.

Тема 7. «Комплексне вибудовування виконавської парадигми здобувача». Вибір вектору виконавської діяльності відповідно до потреб та прагнень здобувача. Використання різноманітних стилістичних художніх та технічних прийомів та їх поєднання для подальшого використання в подальшій виконавській практиці студента.

Тема 8. «Підготовка творчого проекту та концертного виступу». Розробка загальної концепції та плану реалізації творчого проекту здобувача. Технологічна та творча складові. Необхідність розкриття власного творчого задуму в кон- тексті концертного проекту/виступу.

Орієнтовний репертуарний список:

G. Gershwin — A Foggy Day
M. Davis — All Blues
G. Marks — All of Me
C. Porter — All of You
J. Kern — All the Things You Are
A. Schwartz — Alone Together
C. Parker — Anthropology
J. Kosma — Autumn Leaves
V. Young — Beautiful Love
C. Parker — Billies Bounce
L. Bonfa — Black Orpheus
K. Dorham — Blue Bossa
T. Monk — Blue Monk
T. Thielemans — Bluesette
J. Green — Body and Soul
R. Henderson — Bye Bye Blackbird
A. Jobim — Chega De Saudade
R. Noble — Cherokee
C. Parker — Confirmation
J. Van-Heusen — Darn That Dream
H. Mancini — Days of Wine and Roses
H. Hancock — Dolphin Dance

D. Ellington — Don't Get Around Much Anymore
C. Parker — Donna Lee
B. Bowman — East of the Sun
S. Swallow — Falling Grace
B. Howard — Fly Me to the Moon
W. Shorter — Footprints
M. Davis — Four
L. Bonfa — Gentle Rain
J. Coltrane — Giant Steps
A. Jobim — Girl From Ipanema
B. Kaper — Green Dolphin Street
R. Rodgers — Have You Met Miss Jones
M. Lewis — How High the Moon
A. Jobim — How Insensitive
R. DePaul — I'll Remember April Fragos/Baker/
Gasparre — I Hear a Rhapsody
C. Porter — I Love You
T. Monk — I Mean You
J. Van-Heusen — I Thought About You
R. Rainger — If I Should Lose You
T. Monk — In Walked Bud
D. Brubeck — In Your Own Sweet Way
D. Ellington — In a Mellow Tone
D. Ellington — In a Sentimental Mood
B. Kaper — Invitation
J. Van-Heusen — It Could Happen to You
C. Brown — Joy Spring
J. Klenner — Just Friends
J. Styne — Just in Time
T. Dameron — Lady Bird
J. Van-Heusen — Like Someone In Love
J. Kern — Long Ago and Far Away
G. Shearing — Lullaby of Birdland
A. Jobim — Meditation
E. Garner — Misty
J. Coltrane — Moment's Notice
K. Suessdorf — Moonlight In Vermont
J. Coltrane — Mr. PC
R. Rodgers — My Funny Valentine
Wood/Mellin — My One and Only Love
R. Rodgers — My Romance
H. Silver — Nica's Dream C
Porter — Night and Day
S. Rollins — Oleo
A. Jobim — Once I Loved
A. Jobim — One Note Samba
J. Green — Out of Nowhere
A. Jobim — Quiet Nights (Corcovado)
J. Henderson — Recordame
T. Monk — Rhythm-a-ning
T. Monk — Round Midnight Strayhorn /Ellington — Satin Doll
C. Parker — Scrapple From the Apple
S. Fain — Secret Love
S. Romberg — Softly As In a Morning Sunrise
M. Davis — Solar
F. Churchill — Someday My Prince Will Come

H. Salver — Song for my Father
D. Ellington — Sophisticated Lady
K. Weill — Speak Low
G. DePaul — Star Eyes
V. Young — Stella By Starlight
S. Turrentine — Sugar
G. Gershwin — Summertime
B. Strayhorn — Take the a Train
W. Gross — Tenderly
H. Warren — There Will Never Be Another You
I. Jones — There is No Greater Love
H. Mobley — This I Dig of You
A. Jobim — Triste
F. Hubbard — Up Jumped Spring
A. Jobim — Wave
T. Monk — Well You Needn't
C. Porter — What is This Thing Called Love
V. Young — When I Fall In Love
C. Parker — Yardbird Suite
J. Kern — Yesterdays
C. Porter — You'd Be So Nice To Come Home To
A. Schwartz — You and the Night and the Music
S. Rollins — Airegin
B. Golson — Along Came Betty
C. Parker — Au Privave
M. Jackson — Bags' Groove
F. Hubbard — Birdlike
C. Parker — Blues for Alice
D. Ellington — Cottontail
N. Hefti — Cute
S. Rollins — Doxy
J. Coltrane — Equinox
M. Davis — Freddie the Freeloader
T. Dameron — Good Bait
D. Gillespie — Groovin' High
M. David — Half Nelson
R. Weston — Hi-Fly
T. Dameron — Hot House
J. Coltrane — Impressions
D. Pearson — Jeannine
J. Coltrane — Lazy Bird
M. Davis — Milestones (old)
G. Gryce — Minority
B. Timmons — Moanin'
C. Parker — Moose the Mooche
C. Parker — My Little Suede Shoes
M. Davis — Nardis
D. Gillespie — Night in Tunisia
C. Parker — Ornithology
H. Silver — Peace
C. Fischer — Pensativa
S. Rollins — Pent-Up House
J. Tirol — Perdido
H. Silver — Preacher (The)
C. Brown — Sandu
M. Davis — So What

S. Rollins — Sonnymoon for Two
S. Rollins — St. Thomas
B. Golson — Stablemates
O. Nelson — Stolen Moments
T. Monk — Straight No Chaser
H. Silver — Strollin'
P. Desmond — Take Five
S. Rollins — Tenor Madness
D. Ellington — Things Ain't What They Used To Be
M. Davis — Tune Up
B. Golson — Whisper Not
D. Gillespie — Woody'n You
N. Adderley — Work Song
F. Loewe — Almost Like Being In Love
V. Duke — April in Paris
V. Duke — Autumn in New York
J. Van-Heusen — But Beautiful
G. Gershwin — But Not For Me
H. Arlen — Come Rain or Come Shine
G. Gershwin — Embraceable You
J. Mandel — Emily
R. Rodgers — Falling in Love with Love
A. Wrubell — Gone With The Wind
J. Van-Heusen — Here's That Rainy Day
F. Waller — Honeysuckle Rose
I. Berlin — How Deep Is The Ocean
J. Kern — I'm Old Fashioned
F. Loesser — I've Never Been in Love Before
R. Rodgers — I Could Write A Book
R. Rodgers — I Didn't Know What Time It Was
D. Ellington — I Let A Song Go Out Of My Heart
V. Scherzinger — I Remember You
Cahn/Stordahl/Weston — I Should Care
F. Loesser — If I Were A Bell
D. Ellington — It Don't Mean A Thing
I. Jones — It Had To Be You
H. Arlen — Its Only A Paper Moon
J. Styne — It's You Or No One
G. Gershwin — Love Walked In
C. Porter — Love for Sale
K. Seussdorf — Moonlight in Vermont
H. Warren — More I See You (The)
V. Young — My Foolish Heart
H. Arlen — My Shining Hour
G. Gershwin — Our Love Is Here To Stay
A. Johnstone — Pennies From Heaven
J. Van-Heusen — Polkadots And Moonbeams
H. Warren — September In The Rain
H. Carmichael — Skylark
J. Kern — Song Is You (The)
R. Rodgers — Spring Is Here
V. Scherzinger — Tangerine
M. Fisher — When Sunny Gets Blue
F. Coots — You Go To My Head
Maicon/Herb/Brown — You Stepped Out Of A Dream

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин					
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Індив.	Сам.р.
Тема 1. Робота над технічними та технологічними аспектами виконавської майстерності	30				14	16
Тема 2. Робота над звуком	30				14	16
Тема 3. Робота над ритмом та штриховою культурою	30				14	16
Тема 4. Джазова інтерпретація та імпровізація	50				24	26
Тема 5. Художній аспект виконавської майстерності	40				19	21
Тема 6. Аналіз виконавської майстерності визнаних джазових майстрів	30				14	16
Тема 7. Комплексне вибудовування виконавської парадигми здобувача.	40				19	21
Тема 8. Підготовка творчого проекту та концертного виступу.	50				24	26
Усього годин	300				142	158

5. Теми лекційних занять навчальним планом не передбачені

6. Теми практичних занять навчальним планом не передбачені

7. Теми лабораторних занять навчальним планом не передбачені

8. Завдання для самостійної роботи

з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Удосконалення виконавської майстерності за рахунок освоєння класичного джазового репертуару, гам, етюдів, вправ та навичок читання нот з листа. Комплексний виконавський аналіз творів концертної програми та її підготовка до виступу.	16
2	Робота над звуком інструменту у всьому діапазоні. Розширення власних виконавських можливостей за рахунок покращення чистоти та тембру звуку інструменту шляхом відпрацювання відповідних технологічних вправ	16
3	Робота під різного виду метрономи. відпрацьовування технічного матеріалу в ускладнених метроритмічних умовах.	16

4	Транскрибування різних імпровізацій відомих джазових виконавців та їх теоретичний та виконавський аналіз з метою впровадження віднайдених технік у власну виконавську діяльність.	26
5	Аналіз стилістичних та жанрових аспектів, а також історичного контексту для найбільш вірного та глибокого розкриття художнього змісту творів.	21
6	Знайомство з різними варіантами виконання даних творів визнаними майстрами джазового мистецтва.	21
7	Морально-психологічна підготовка до концертного виконання представленої програми творів.	21
8	Комплексний виконавський аналіз творів концертної програми та її підготовка до виступу	26
Всього :		158

9. Індивідуальні завдання

1. Вивчення акустичних можливостей та природи власного інструмента з метою її відповідності концертним умовам творчих виступів.
2. Добір та виконання творів за різними видами технічних та виконавських труднощів.
3. Виконання вокалізів та етюдів для голосу на різні види техніки.
4. Формування власної системи самостійних занять для розвитку виконавської техніки.
5. Складання власних вправ інструктивно-технічного характеру.

10. Методи та технології навчання

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Фах / виконавство» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Під час проведення занять використовуються такі методи:

1. У процесі роботи над художнім матеріалом:
 - розмовний (бесіда, діалог, роз'яснення);
 - наочний (ілюстрування, демонстрування);
 - практичний (індивідуальна гра на інструменти та/або проспівування матеріалу).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні методи навчання (поєднання теорії та практики).
3. За логікою сприйняття та засвоєння навчального матеріалу:
 - індуктивно-дедуктивні, репродуктивні, проблемні, риторично-інтерпретаційні, постановочно-аналітичні методи.

11. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: перевірка засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань (поточний контроль), атестаційний екзамен. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. **Поточний контроль** проводиться у формі академічного концерту з метою оцінки результатів підготовки художньої програми на протязі семестру, а також у формі технічного заліку. **Підсумковий контроль** проводиться у формі

екзамену, виконання концертної програми, що складається з двох авторських композицій та двох джазових п'єс або стандартів у власному аранжуванні.

Кафедрою оркестрових інструментів, на основі навчально-методичних рекомендацій 2021 року, встановлені такі **критерії оцінювання** знань і компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни:

«відмінно»:

- 1) високий рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) вільне застосування практичних навичок;
- 3) правильно, без жодної помилки виконані всі завдання.

«дуже добре»:

- 1) дуже добрі знання теоретичного матеріалу;
- 2) вміння застосовувати теоретичні знання у практичних завданнях;
- 3) незначні помилки у виконанні завдань, наявність окремих неточностей.

«добре»:

- 1) достатня міра засвоєння ключових теоретичних понять;
- 2) окремі неточності і помилки при виконанні завдань.

«задовільно»:

- 1) наявність загальних теоретичних знань на рівні уявлень;
- 2) неточності та помилки при виконанні завдань.

«достатньо»:

- 1) наявність окремих уявлень про вивчений матеріал;
- 2) не виконано більшу половину завдань.

«незадовільно з можливістю повторного складання»:

- 1) незнання більшої частини навчального матеріалу;
- 2) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) майже повна неспроможність виконання завдань.

«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»:

- 1) відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал;
- 2) неспроможність виконати жодне завдання.

12. Методичне забезпечення

12.1 Друковані та електронні матеріали (ноти).

12.2 Робоча програма з дисципліни.

12.3 Силабус дисципліни.

13. Рекомендована література

Основна

1. Дряпіка В. І. Розвиваюче навчання і поліфункціональна підготовка педагога-музиканта засобами джазового виконавства. *Наукові записки Ніжинського державного педагогічного університету імені М. Гоголя*. 2002. № 1. С. 12–14.
2. Симоненко В. Українська енциклопедія джазу. *Центр музичної інформації НСКУ*. К., 2004. 231 с.
3. Santi, M. *Improvisation: Between Technique and Spontaneity* : Cambridge Scholars Publishing, Cambridge, England. 2010.
4. Michael League: *Snarky Puppy's Jazz-Schooled, Grassroots Visionary* видання «All About Jazz».
5. Bill Dobbins. *Jazz Arranging and Composing: A Linear Approach*. U.S.A. 2015.
6. Jonathan Harnum. *Basic Jazz Theory: How to Read, Write, and Understand Written Music, Volume 1*. U.S.A. 2001.
7. Bert Ligon. *Jazz Theory Resources: Volume Two, Tonal, Harmonic, Melodic, & Rhythmic Organization of Jazz*. Bluemound, U.S.A. 2001.
8. Ted Pease, Ken Pullig. *Modern Jazz Voicing: Arranging for Small and Medium Ensembles*. Berklee, Boston, U.S.A. 2004. Joe Mulholland, Tom Hojnacki. *The Berklee Book of Jazz Harmony*. Berklee, Boston, U.S.A. 2013.

Допоміжна

1. Ніколаєвська Ю. Аутентична виконавська стратегія та її сучасні трансформації. *Аспекти історичного музикознавства*. 2017. Вип. 10. С. 180–198.
2. Романко В. І. Джаз у музичній культурі України: соціокультурна та музична інтерпретації: дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. К., 2001. 177 с.
3. Шуай Л. Джаз у системі українського професійного музичного мистецтва. *Культура України* : зб. наук. пр. Харків, 2018. Вип. 59. С. 132–145.
4. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка : підручник. 2-ге вид., доп. Київ : ДАККкіМ, 2008. 263 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. <https://www.allaboutjazz.com/>
2. <https://www.youtube.com/c/freejazzlessons>
3. Collier, J. The Making of Jazz. URL : <https://www.scribd.com/document/319676841/The-Making-of-Jazz-James-Lincoln-Collier-Papermac> URL: <https://www.jazzlessonvideos.com/>
4. Кізлова О. Джаз в Україні. *musis*. 3 Червня 2015. URL : <https://mus.art.co.ua/dzhaz-v-ukrajini/>